

людям чи суспільству. Існує конфлікт між правом на інформацію та правом на приватність, який потребує обережного підходу, зокрема у випадках, коли дані можуть бути використані для захисту суспільних інтересів, але водночас порушують приватність окремих осіб.

Аналітики OSINT повинні балансувати між своїм обов'язком до прозорості і захистом приватності, усвідомлюючи потенційні соціальні наслідки своїх дій. На основі філософських концепцій, таких як деонтологія і принцип «не нашкодь», етично відповідальні рішення в OSINT можуть бути обґрунтовані таким чином, щоб захистити права людини і зберегти суспільний договір, зводячи до мінімуму можливу шкоду для особистості та суспільства.

Література

1. Open Source Intelligence Market Definition. The Business Research Company. URL – <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/open-source-intelligence-global-market-report> (дата звернення: 11.11.2024).
2. Timothy Charlton. A Common Effort: New Divisionsof Labor Between Journalismand OSINT Communitieson Digital Platforms. The International Journal of Press /Politics. September 2024. DOI: <https://doi.org/10.1177/19401612241271230>.
3. Главацька А., Ангельська О., Опірський І. Дослідження технології використання OSINT як нової загрози з деанонізації особи в інтернет просторі. Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка», Том 1(25), С. 19-50. DOI: <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2024.25.1950>.

Особливості соціальної взаємодії в онлайн-форматі

Лідія ВАСИЛЬЧЕНКО, здобувач освіти

*Науковий керівник – Наталя БІЛЬЧУК, канд. філос. наук, доцент
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Ця тема є актуальною в умовах сучасного суспільства, яке активно інтегрує цифрові технології в повсякденне життя. Онлайн-комунікація кардинально змінила способи соціальної взаємодії, створивши нові можливості для зв'язку, але водночас породивши низку викликів і проблем. Основні особливості такої взаємодії полягають у зміні формату спілкування, втраті невербальних компонентів, а також появі можливостей для анонімності, що впливає на поведінкові моделі користувачів.

Однією з ключових характеристик онлайн-взаємодії є зниження рівня безпосередності. Віртуальне спілкування обмежене екранами, що позбавляє учасників невербальних сигналів, таких як жести, міміка та інтонація, які зазвичай допомагають краще зрозуміти співрозмовника. Це часто призводить до непорозумінь, оскільки текстовий формат не передає емоційних відтінків з такою точністю, як особистий контакт.

Важливою складовою онлайн-спілкування є ефект посередництва інформаційними технологіями, який призводить до швидкого обміну даними та доступу до інформації з будь-якої точки світу. Це дозволяє людям ефективніше

працювати, підтримувати зв'язки на відстані та об'єднуватися за інтересами в онлайн-спільнотах. Проте швидкий обмін інформацією також несе загрозу поширення фейкових новин і маніпуляції громадською думкою, оскільки у користувачів часто немає можливості перевірити достовірність інформації.

Розглянемо аспект соціалізації в дистанційній освіті, який є одним із найбільш значущих викликів сучасного онлайн-навчання.

Соціалізація — це процес засвоєння індивідом цінностей, норм, і правил, прийнятих у суспільстві. В освітньому контексті соціалізація є не лише важливою частиною навчального процесу, але й фундаментом для особистісного розвитку учнів і студентів. У традиційному форматі навчання, завдяки безпосередньому контакту з викладачами та однолітками, студенти мають можливість активно обмінюватися думками, брати участь у дискусіях, розвивати навички роботи в команді й навички невербального спілкування.

Віддалене навчання обмежує можливість безпосередньої взаємодії. Замість живого спілкування студенти спілкуються через екран, що робить комунікацію більш формальною та менш емоційною. Це впливає на здатність молодих людей будувати міцні соціальні зв'язки, що зазвичай є одним з головних джерел емоційної підтримки.

Під час онлайн-зустрічей суттєво знижується можливість передачі невербальних сигналів: жестів, міміки, тональності голосу. Дослідження підтверджують, що значна частина інформації передається саме через невербальні комунікаційні канали, які в онлайні значно обмежені або взагалі відсутні.

Недостатня соціалізація може мати суттєвий вплив на розвиток таких важливих навичок, як емпатія, вміння розуміти та приймати іншу точку зору, розв'язання конфліктів. Сучасна філософія освіти звертає увагу на те, що без повноцінного процесу соціалізації молодь втрачає можливості для формування «м'яких навичок», які необхідні в професійному та особистому житті. Також, деякі студенти можуть відчувати ізоляцію та відчуженість, що сприяє появі стресу та зниженню мотивації до навчання.

Можливі рішення для підвищення рівня соціалізації в дистанційній освіті:

Одним з ефективних підходів є впровадження групових завдань, які стимулюють командну роботу. Це може бути як робота над спільним проєктом, так і участь у спільних дослідницьких завданнях. Групова діяльність сприяє відчуттю колективної відповідальності та залученості, що підвищує мотивацію студентів.

Використання віртуальних кімнат або чатів для неформального спілкування поза навчальними завданнями створює можливість для студентів спілкуватися на вільні теми, обговорювати особисті інтереси, ділитися життєвими переживаннями. Такі ініціативи можуть стимулювати формування більш глибоких особистих зв'язків, навіть в умовах дистанційного навчання.

Соціалізація є критично важливою для всебічного розвитку студента, і втрата її в онлайн-освіті може призвести до серйозних наслідків у формуванні навичок та особистісних якостей. Проте, при правильній організації

навчального процесу, використанні відповідних технологій і методів, дистанційне навчання може забезпечити, якщо не повний, то достатній рівень соціальної інтеграції. Це потребує свідомого підходу до створення умов для формування стійких соціальних зв'язків між студентами, навіть через екран монітора.

Отже, соціальна взаємодія в онлайн-форматі має як позитивні, так і негативні аспекти. Розвиток технологій відкриває нові можливості для спілкування, але потребує адаптації соціальних норм і нових способів підтримки емоційної близькості між людьми. Ефективне онлайн-спілкування вимагає усвідомленого підходу до інформаційної гігієни та емоційного інтелекту, щоб зберегти якісні соціальні зв'язки.

Людина – заручник прогресу?

Максим БЕЛЕЙ, здобувач III освітньо-наукового ступеня (PhD)

Науковий керівник тез – Світлана ШИРОКА, кандидат філос. наук, доцент

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Протягом всього існування людство стикалося з безліччю проблем. Будь то війни чи виверження вулканів, епідемії чи посухи. Все це, на думку Юваля Харарі, так чи інакше впливало на розвиток людства, його соціуму та окремих індивідів [1].

Але людська природа полягає в тому, щоб плисти по шляху найменшого спротиву. Про це свого часу зазначав Зигмунд Фрейд [2]. Безперечно це є в наших генах, адже важко уявити, що доісторична людина могла дозволити собі обирати важкі шляхи в умовах перманентного дефіциту джерел поповнення дорогоцінної енергії.

Результатом такого шляху розвитку стало те, що людина на деякому етапі свого існування почала вигадувати інструменти задля зменшення або ж навіть повноцінного позбавлення від впливу негативних зовнішніх факторів.

Людина пройшла цей шлях, зазнала значної деформації, та все ж не зрадила своїм переконанням щодо впливу зовнішніх факторів. І ось вже на вулиці ХХІ століття, та чи можемо ми сказати, що вона подолала вплив зовнішніх явищ на себе? Звісно людина все ще потерпає від впливу природних явищ, проте їх результат або швидко усувається, або не спричиняє вагомого впливу на існування людства. Щодо зовнішніх антропогенних факторів, то тут варто зазначити, що в міру глобалізації людства цей вид чинників починає зникати як такий. Не дарма, знову ж таки, Харарі писав, що людство досягло етапу, коли мир є нічим іншим, ніж неможливість війни, а єдиним *casus belli* для неї є свідомий вибір суспільства [3].

Позбавившись зовнішнього ворога, тим не менше людина не позбавилася від проблем, а статистика каже сама за себе. Наразі від голоду помирає менше